

Zkušenosti s očkováním proti chřipce u pacientů dialyzačních středisek v Plzeňském kraji v sezóně 2019/2020

Experience with the vaccination against influenza in dialysis patients in the Pilsen Region in the season 2019/2020

Petr Pazdiora, Hana Jelínková, Miroslava Švecová, Jaromír Eiselt, Lada Malánová

Souhrn • Summary

Předvakcinační a postvakcinační vyšetření protilátek proti kmenům obsažených ve vakcínách pro sezónu 2019/2020 bylo zajištěno u 133 pacientů dialyzačních středisek. Hodnocení registrovaných vakcín potvrdilo jejich význam při prevenci chřipky u dialyzovaných.

Pre-vaccination and post-vaccination screening of antibodies against the strains included in the 2019/2020 vaccines was conducted in 133 dialysis patients. Evaluation of the authorized vaccines confirmed their high role in the prevention of influenza.

Zprávy CEM (SZÚ, Praha) 2020; 29(1): 29–30

Klíčová slova: chřipka, očkování, sérokonverze, dialýza

Key words: influenza, immunisation, seroconversion, dialysis

Avitum Plzeň, HDS FN Plzeň-Lochotín) provedeny předvakcinační a povakcinační odběry krve (4 týdny po aplikaci vakcíny) u 133 pacientů dialyzačních středisek. Byly použity registrované vakcíny Vaxigrip Tetra (Sanofi Pasteur) a Influvac Tetra (Abbott Biologicals B.V.). Získaná séra byla do jejich zpracování uskladněna při teplotě -31 °C. Laboratorní vyšetření bylo zajištěno ve virologické laboratoři FN Plzeň, hemaglutinačně inhibiční test se prováděl v ředění 1:10, 1:20.... Jako antigeny byly použity deklarované antigeny pro sezónu 2019/2020 A/Brisbane/02/2018 (H1N1) pdm09,

METODIKA

V rámci rutinního očkování proti chřipce byly během listopadu 2019 v dialyzačních střediscích (HDS B. Braun

Tabulka 1: Kritéria Komise Evropské unie pro hodnocení účinnosti vakcín proti chřipce

Kritéria	18–60 let	>60 let
Protektce (počet osob vyjádřený v procentech, u nichž je hemaglutinačně inhibiční titer >40)	>70 %	>60 %
Sérokonverze (procento vakcinovaných s minimálně 4násobným nárůstem titru protilátek v postvakcinačním séru)	>40 %	>30 %
Konverzní faktor (GMT* postvakcinační dělený GMT prevakcinačním)	>2,5	>2,0

Tabulka 3: Protektce (%)

Použité antigeny	Vaxigrip Tetra	Influvac Tetra
A H1N1 Brisbane	<u>81,8</u>	<u>80,6</u>
A H3N2 Kansas	<u>69,7</u>	<u>70,1</u>
B Phuket	<u>100,0</u>	<u>95,5</u>
B Colorado	<u>97,0</u>	<u>92,5</u>

A/Kansas/14/2017 (H3N2), B/Colorado/06/2017-like virus (Victoria), B/Phuket/3073/2013-like virus (Yamagata). Pro hodnocení imunogenity byla použita kritéria Komise Evropské unie pro hodnocení chřipkových vakcín (viz tabulka 1). Vzhledem k průměrnému věku sledovaných osob byla jako dostatečná hodnocena protektce >60 %, sérokonverze >30 %, konverzní faktor >2,0 (v tabulkách s výsledky zvýrazněno podtržením). Z analýzy nebyly vyřazeny osoby s předvakcinačním titrem $\geq 1:40$.

VÝSLEDKY A DISKUSE

Průměrný věk celého souboru 133 osob byl 67,0 let (32–92). Ze 66 očkováných Vaxigripem Tetra (44 mužů a 22 žen) bylo očkováno i v předchozí sezóně 2018/2019 sezónní chřipkovou vakcínou 58 osob (87,9 %); jejich věk byl v průměru 67,4 let (33–90). Vakcína Influvac Tetra byla v letošní sezóně použita u 67 očkováných (49 mužů a 18 žen) s průměrným věkem 66,5 let (32–92). V předchozí sezóně 2018/2019 jich bylo očkováno sezónní chřipkovou vakcínou 48 (71,6 %). Získané výsledky imunogenity jsou uvedeny v tabulkách 3 a 4. V této souvislosti je třeba připomenout, že bohužel neexistují speciální kritéria pro hodnocení účinnosti vakcín u dialyzovaných osob. Výsledky v této rizikové skupině mohou být významně odlišné od výsledků v obecné populaci, pro kterou byla tato kritéria sestavena a která proto mohou sloužit jen jako hrubá orientace. Na druhé straně se z našich anamnestických údajů o očkování proti sezónní

Tabulka 2: Základní charakteristiky 133 dialyzovaných pacientů, u kterých byly odebrány dvojice sér

	Vaxigrip Tetra	Influvac Tetra	Celkem
Počet	66	67	133
Průměrný věk (min–max) (medián)	67,4 (33–90) (68)	66,5 (32–92) (69)	67,0 (32–92) (69)
Očkováno chřipkovou vakcínou v sezóně 2018/2019 (%)	58 (87,9)	48 (71,6)	106 (79,7)

Tabulka 4: Sérokonverze (%)

Použité antigeny	Vaxigrip Tetra	Influvac Tetra
A H1N1 Brisbane	<u>40,9</u>	26,9
A H3N2 Kansas	<u>66,7</u>	<u>62,7</u>
B Phuket	<u>40,9</u>	22,4
B Colorado	<u>33,3</u>	26,9

chřipce v předchozí sezóně dlouhodobě potvrzuje, že ani v rizikových skupinách, což nepochybně jsou i dialyzovaní pacienti, není o očkování zájem mezi všemi. Proočkovanosť v této ohrožené skupině se bohužel nezvyšuje ani při dlouhodobém sledování na obou pracovištích.

I v letošní sezóně se potvrdilo, že registrované vakcíny vesměs dosahují požadovaných hodnot z hlediska imunogenity. Vzhledem k tomu, že se složení chřipkových vakcín každoročně obměňuje, je vhodné opakovat obdobné studie i v budoucnosti a s jejich výsledky seznamovat příslušné odborníky co nejdříve.

Poděkování patří všem pracovníkům obou dialyzačních středisek, kteří se podíleli na realizaci studie, a Š. Merhoutové z Ústavu epidemiologie LF za technickou spolupráci. Upřímné poděkování za přípravu použitých antigenů patří MUDr. Martině Havlíčkové, CSc.

Petr Pazdiora¹, Hana Jelínková¹, Miroslava Švecová², Jaromír Eiselt³, Lada Malánová⁴

¹Ústav epidemiologie LF v Plzni, UK

²Ústav mikrobiologie FN Plzeň

³I. Interní klinika FN Plzeň

⁴HDS B. Braun Avitum Plzeň